

Treinen van België

De jaren 1970

Thierry NICOLAS
Michel VAN USSEL
Jean-Claude GIRARD

Nicolas Collection

België met de trein, tijdens de jaren 1970

Voorwoord

Dit vierde deel uit de prestigereeks van 'Nicolas Collection' is het vervolg op onze publicatie 'Treinen van België – De jaren 1960' uit 2014, een boek dat unaniem gewaardeerd werd voor zijn typografische kwaliteit en documentaire waarde. Daarom hebben we voor deze publicatie hetzelfde concept behouden: prachtige treinfoto's, aangevuld met nauwkeurig geverifieerde teksten die zowel aan treinfanaten als aan modelbouwers interessante informatie bieden. Door de uitzonderlijke reproductiekwaliteit van de afbeeldingen behoort ook deze publicatie tot de beste in haar soort en het grote formaat van de afbeeldingen zal ongetwijfeld bij iedereen in de smaak vallen. Voor een betere leesbaarheid worden, zoals gebruikelijk, de historische gegevens van de tractievoertuigen gescheiden van de eigenlijke legendes en weergegeven in 'telegramstijl'.

Deze keer worden de jaren 1970 behandeld, een veel minder spannende periode dan het voorgaande decennium. De stoomtractie was immers totaal verdwenen bij de NMBS en ook de oudere motorwagens van vóór de Tweede Wereldoorlog waren vrijwel volledig uitgeroeid. Hierdoor was het spoorweglandschap heel wat eentoniger geworden. Tot de weinige herinneringen aan het vorige tijdperk behoorden enkele stoomlocomotieven die in sommige grote wijkbundels nog als mobiele stoomgenerator werden gebruikt voor de voorverwarming van de rijtuigstammen. De aflevering van nieuwe 'klassieke' elektrische tweewagenstellen daarentegen ging ook tijdens de jaren 1970 onverminderd verder, weliswaar onderbroken door de komst van de opmerkelijke elektrische vierwagentellen uit 1975, waarvan de moderne oranje en grijze livrei fel contrasteerde met het gebruikelijke 'NMBS-groen' en 'wagonbruin' waarin vrijwel al het overige materieel toen geschilderd was. Eveneens kenmerkend voor

de jaren 1970 was het alsmaar groter wordende succes van de treinverbinding tussen Brussel-Centraal en Brussel-Nationaal-Luchthaven, dat al snel zou leiden tot de elektrificatie van deze lijn en de komst van de 'Sabena'-motorstellen met hun fraaie blauwe livrei die de meesten onder ons zich ongetwijfeld nog levendig zullen herinneren. Enkele jaren later verschenen ook de eerste elektrische trekduwtreinen tussen Brussel en Amsterdam, dankzij de nauwe samenwerking tussen de Nederlandse en de Belgische spoorwegen. Een ander hoogtepunt was 1976. Toen bestond de NMBS 50 jaar, een jubileum dat gepaard ging met opendeurdagen in stations, werkplaatsen en andere spoorweginstallaties, maar de show werd uiteraard gestolen door de bekende stoomlocomotief 29.013, die als 'museumlocomotief' enkele speciale treinen mocht verzekeren.

Desondanks waren de jaren 1970 niet bepaald een feest voor de NMBS. De afschaffing van secundaire spoorlijnen ging gewoon verder, onder druk van de autolobby en van de toenmalige minister van Openbare Werken, die jaarlijks meer dan 100 kilometer autosnelweg liet aanleggen, terwijl zijn collega van Verkeerswezen een strikte bezuinigingspolitiek oplegde aan de Belgische openbaarvervoerbedrijven, wat bij de NMBS uiteindelijk zou leiden tot een nooit eerder geziene herstructurering van het spoorweginet, in juni 1984...

Wij wensen u veel plezier bij het lezen van deze mooie en esthetisch verzorgde publicatie, en hopen dat dit werk ook voor de sombere jaren 1970 uw interesse zal opwekken. Deze periode was immers de voorbode van grote veranderingen bij de NMBS...

Michel Van Ussel & Thierry Nicolas – Nicolas Collection

Inhoud

Foto's volgens type :

Type 29 stoom: blz. 54, 55

Type 29 – 29013: blz. 149

Type 41 stoom: blz. 53

Type 101 – reeks 29: blz. 19, 59

Type 120 – reeks 20 1e reeks, 28 1e reeks: blz. 91, 92, 122, 127

Type 122 – reeks 22: blz. 36, 95

Type 123–124 – reeks 23/24: blz. 4e omslag, 44, 45, 79, 98, 126, 137, 151

Type 125 – reeks 25/25.5: blz. 83, 100, 112, 116, 135

Type 126 – reeks 26: blz. 32, 39, 78, 90, 153

Type 150 – reeks 15: blz. 107, 154155156

Type 160 – reeks 16: blz. 108

Reeks 18 – 2e reeks: blz. 104, 157

Reeks 20: blz. 2, 97

Type 200 – reeks 50/51: blz. 4e omslag, 27, 34, 49, 70, 71, 89, 90, 98, 106, 159

Type 201 – reeks 59: blz. 65, 67, 102, 112, 115, 128, 133, 134, 147

Type 202 – reeks 52: blz. 5, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 52, 76, 77,

Type 203 – reeks 53: blz. 11, 17, 20

Type 204 – reeks 54: blz. omslag, 18

Type 205 – reeks 55: blz. 22, 25, 33, 35, 141, 152

Type 210 – reeks 60/61: blz. 15, 24, 25, 39, 61, 66, 68, 69, 129, 140

Type 211 – reeks 64: blz. 142, 143,

Type 212 – reeks 62/63: blz. 28, 41, 88, 125, 138, 150

Type 213 – reeks 65: blz. 145

Type 222 – reeks 66: blz. 144

Type 230 – reeks 90/91: blz. 118, 123

Type 250 – reeks 84: blz. 64

Type 252 – reeks 85: blz. 132, 136

Type 253 – reeks 83 : blz. 56

Type 261 – reeks 81: blz. 29, 30

Type 271 – reeks 71: blz. 131

Type 272 – reeks 72: blz. 136

Type 273 – reeks 73: blz. 50, 60

Reeks 99: blz. 120

Type 553 – reeks 49: blz. 6, 37, 43, 82

Type 554 – reeks 46: blz. 73, 105

Type 602 – reeks 42: blz. 84, 86

Type 603 – reeks 43: blz. 4, 8, 9, 75, 94

Type 604 – reeks 44: blz. 124

Type 605 – reeks 45: blz. 57, 62, 63, 74

Type 630 – reeks 40: blz. 68, 124

Type AM 50 – reeks 010–034: blz. 51, 93, 112

Type AM 51 – reeks 501/050: blz. 101

Type AM 53 – reeks 035–049: blz. 52

Type AM 54 – reeks 051–128: blz. 45,

Type AM 55 – reeks 502–539: blz. 13, 94, 121

Type AM 56 – reeks 129–150: blz. 12, 133

Type AM 62–63 – reeks 151–250: blz. 114, 122

Type AM 66–70 – reeks 595–676: blz. 42, 93

Type AM 75 – reeks 801–844: blz. 111

Type Sabena: blz. 84, 85, 86, 87

Type Post: blz. 127

ES: blz. 58

M2: blz. 113

R: blz. 72

WL – F: blz. 104

M1 TD: blz. 26, 48, 130, 139

BNL TD: blz. 100

NMVB–Trams: blz. 69

Steenkoolmijn Hensies–Pommeroeul (Bernissart): blz. 80, 81

Steenkoolmijn Zolder: blz. 146

CFV3V: blz. 46, 47

Inspectie MW: blz. 148

Types (buitenlandse netten) :

RAm/TEE (Zwitserland/Nederland): blz. 21, 109

RAe/TEE (Zwitserland): blz. 110

DE1 (Nederland) blz. 28

CC40100 (Frankrijk): blz. 96

TGV 001 (Frankrijk): blz. 103

601 (Duitsland) blz. 99

184 (Duitsland): blz. 23

012 – stoom (Duitsland): blz. 30

215 (Duitsland): blz. 31

1800 (Luxemburg): blz. 32, 38

Foto's volgens locatie :

Aat: blz. 71, 72, 73
Aarschot: blz. 150
Aken (Aachen) – Duitsland: blz. 152, 153
Amsterdam – Nederland: blz. 154
Angleur: blz. 32, 33
Anseremme: blz. 11
Antwerpen–Centraal: blz. 133
Antwerpen–Dam: blz. 132
Antwerpen: blz. 130
Antwerpen–Haven: blz. 136
Antwerpen–Linkeroever: blz. 138, 139
Beauraing: blz. 9, 10
Bernissart: blz. 80, 81
Bertrix: blz. 4, 6, 7
Bierghes: blz. 70
Binche: blz. 67
Boechout: blz. 141
Bois d'Haine: blz. 66
Bovigny: blz. 38
Brugge: blz. 121
Brussel–Delta: blz. 117
Brussel–Kapellekerk : blz. 114
Brussel–Noord: blz. 86, 95, 109, 110, 112, 113
Brussel–Schuman: blz. 119
Brussel–Zuid: blz. s 83, 89–100, 102–108
Cerfontaine: blz. 4e omslag, 49, 50
Charleroi–Zuid: blz. 45, 52, 57
Châtelineau: blz. 56, 58
Dendermonde: blz. 140
Eisden: blz. 142
Essen: blz. 134
Gent Sint–Pieters: blz. 124, 125, 126, 127, 128
Genly: blz. 78
Gentbrugge (Gent): blz. 128, 131
Geldenaken: blz. 82
Godarville: blz. 61
Gouvy: blz. 79
Haine–Saint–Pierre: blz. 53, 65
Halle: blz. 88
Hasselt: blz. 142, 143, 144, 145, 147
Henripoint: blz. 63
Hoei: blz. 39
Hogne: blz. 12
Houdeng–Goegnies: blz. 64
Jemelle: blz. 12, 13
Kapellen: blz. 135
Kinkempois (Luik): blz. 22, 24, 25, 27, 29, 30, 35

Klabbeek: blz. 62
Kortrijk: blz. 123
Obourg: blz. 74
Oostende: blz. 122
Oudergem: blz. 118
Leers: blz. 75
Lembek: blz. 111
Liège Guillemins: blz. 23, 25, 28, 34, 36
Lille (Rijsel) – Frankrijk: blz. 159
Louvain–la–Neuve: blz. 76, 77
Luttre: blz. 51
Lustin: blz. 14, 15
Luxemburg (L): blz. 151
Marche–les–Dames: blz. 40, 42, 44
Marchienne–au–Pont: blz. 59
Mechelen: blz. 148, 149
Melreux–Hotton: blz. 43
Merelbeke (Gent): blz. 127
Monceau: blz. 53, 54, 55
Montignies–sur–Sambre: blz. 60
Montzen: blz. 31
Mortsel (Antwerpen): blz. 137
Nâmeche: blz. 41
Namen: blz. 2, 16, 17, 19, 20, 21
Paliseul: blz. 5
Parijs La Chapelle (F): blz. 157
Remersdaal: blz. 35
Ressaix: blz. 69
Roborst: blz. 98
Ronet (Namen): blz. 16
Roosendaal (NL): blz. 155
Tamines: blz. 45
Saint–Ghislain: blz. 68
Saint–Maximin (F): blz. 156
Salzennes (Namen): blz. 18
Schaarbeek: blz. 4e omslag, 84, 101, 115, 116
Seraing: blz. 28
Sourbrodt: blz. 37
Tilly: blz. 47
Doornik: blz. 68
Val Saint Lambert: blz. 26
Villers–la–Ville: blz. 46, 48
Vonêche: blz. 8
Vorst–Zuid (Brussel–Zuid): blz. 116
Waterschei: blz. 147
Zaventem: blz. 85, 86, 90
Zolder: blz. 146